

Zwyczaj bożonarodzeniowy - czytanie przy wigilijnym stole opisu narodzin Jezusa Chrystusa po śląsku

„Poszli wartko i znodli Maryja, i Józefa, i Dzieciontko, co leżało we żłobie. A kej łobocyli, łozpowiadali ło tym, co łostało jym pedziane ło tym Dzieciontku. A wszyscy, ftozy ło słyszeli, dziwyli łe tymu, co jym pastyrze łozprawiali. A Maryja wszystkie łe słowa zachowuwała i medykuwała ło nich we łojym sercu.¹”

Łk 2. 16-19

Jednym z katolickich zwyczajów jest czytanie przy wigilijnym stole fragmentu Pisma Świętego opisującego narodziny Bożej Dzieciny². Od kilku lat mamy możliwość odczytywania tego opisu w naszej gwarze, czyli po śląsku. Zawdzięczmy to naszemu obecnemu panu burmistrzowi – dr. Gabrielowi Toborowi. Inspiracją do przetłumaczenia części Biblii na język śląski jest pasja kolekcjonerska autora przekładu, który od ponad trzydziestu lat zgromadził około 200 egzemplarzy Pisma Świętego w 90 językach z całego świata³. W tych zbiorach brakowało jednak tłumaczenia na język jego „łojcow i starzyków”. Jak sam pisze we wstępie do Biblii po śląsku: „Godom po ślonsku s Bogiym i Łon poradzi mje spokopić. Ślonsko godka łes dło nos Ślonzokow darym, skarbyłm, treściom. Łes cechom naszego konska ziymi. Łes łys robotom do zrobjynio”. Pierwszaczęść, ulubiona Ewangelia według św. Łukasza, została przetłumaczona prywatnie tylko dla siebie, tak do „szuflady”. Jednak fakt, że ponad 800 tysięcy osób zadeklarowało swoją przynależność do narodowości śląskiej, spowodował przetłumaczenie całego Nowego Testamentu na naszą gwarę⁴. Tak więc od 2017 roku możemy w czasie Wigilii usłyszeć opis narodzin

¹ Biblia po Śląsku, Ewangelia wg. Św. Łukasza 2, 16 – 19, str. 143 Wydawnictwo Tobor Radzionków 2017

²<https://nto.pl/modlitwy-na-wigilie-jak-sie-modlic-przy-wigilijnym-stole-jaka-ewangelie-czytamy-podczas-wigilii-kiedy-nalezy-lamac-sie/ar/c9-14644165>

³<https://www.antryj.pl/zjawiska/biblia-po-slasku>

⁴<http://bibliaposlasku.pl/>

Zbawiciela w brzmieniu naszej godki. Zapewniam, iż inaczej mówi się po śląsku, a inaczej się czyta naszą gwarę. Wiem to, gdyż wiele razy czytałam fragmenty najważniejszej Księgi Świata po śląsku, gdyż mam ją w swojej biblioteczce. Zachęcami Was do jej czytania.

Paulina Plewnia kl. VI b

